

REVISIONSRAPPORT

FÖRSTUDIE

Styrning av IT utveckling inom SLL

- * IT-strategin för Hälso- och sjukvården inom SLL är avgränsad till konceptet Gemensam Vårdokumentation (GVD). Strategin omfattar inte annan IT-utveckling, t ex den som skall ge bättre stöd för verksamhetsstyrning, personalhantering mm inom vården. Någon IT-strategi för verksamheter utanför Hälso- och sjukvård finns inte.
- * Ansvar och beslutsordning i IT-frågor är otydlig. Vid sidan om den ordinarie linjeorganisationen finns informella grupper som hanterar IT-frågor.
- * Grundläggande förutsättningar för fortsatt utveckling av IT-styrningen är:
 - Nyttovärdering* av utvecklingsprojekt och befintliga system. Värdering av nytta förutsätter en strategi som klargör den nytta som skall uppnås och en metod som beskriver stegen i värderingsprocessen.
 - Att skapa en *förmåga* att driva en IT-utveckling som innebär att den förväntade nyttan faktiskt realiserar i de enskilda programmen och projekten.
 - En klar beslutskedja från strategiska beslut till drift av projekt och system.
- * Landstinget har ingen implementerad metod/modell för styrning av flera samverkande projekt och ingen rutin för att värdera och prioritera projekt. Därmed saknas ett övergripande led i styrningen av IT-verksamheten.
- * En effektivisering inom IT-området har påbörjats genom konsolideringsarbetet som innebär minskning av applikationer och driftmiljöer.
- * Denna förstudie kommer att följas upp med en fördjupad granskning under 2005.

Sammanfattning

I IT-strategin uttrycks en långsiktig vision om verksamhetsutveckling och IT-utveckling. Denna vision bottnar i specificerade akuta och långsiktiga behov. De akuta behoven av ökad patientsäkerhet och förbättrad patientinformation etc skulle kunna lösas med andra vägval än den lösning för gemensam vårddokumentation som IT strategin fokuserar på. Däremot är det sannolikt så att den långsiktiga verksamhets- och IT-visionen kräver den avancerade och nya tekniska lösning som valts. Riskerna med strategin ligger främst i att den inte kan fullföljas av tekniska eller juridiska skäl. I så fall skulle en konsekvens kunna bli att de akuta behoven inte tillgodosetts samtidigt som stora resurser lagts på en långsiktigt syftande teknikutveckling. Det finns ingen dokumenterad riskanalys för IT-strategin.

Huvuddelen av IT-utveckling och systemdrift har under en längre tid hanterats lokalt. Central IT-funktion har fungerat som stöd och mottagare av lokala beställningar, samt haft en hos vårdproducenterna svagt förankrad roll som initiativtagare till utvecklingsprojekt. Landstingets starkt decentraliserade styrning av IT-utveckling inom vården har med stor sannolikhet gett upphov till en betydande effektiviseringspotential. Ett av strategins mål är att hämta hem denna potential. För att så ska ske krävs en tydlig organisation med klar fördelning av ansvar och roller samt en effektiv besluts- och styrprocess.

I den nuvarande organisationen finns inte en tydlig fördelning av roller och ansvar för IT-styrningen. Även om det nu uppenbarligen sker en viss förstärkning av styrningen och samordningen så kan flera av de svagheter som finns inte undvikas eller hanteras på ett effektivt sätt inom ramen för en konsensusorganisation. En helt centralstyrd IT-utveckling kan å andra sidan skapa mycket stora implementeringsproblem. Det som krävs är en balans som är mer förskjuten åt centraliserad styrning.

I den styrprocess, från IT-strategi till projektuppläggning, som landstinget har finns en bakomliggande svaghet i oklarheten om strategi för verksamhetsutveckling. IT-strategin kan och ska inte vara tydligare än verksamhetsstrategin. Men det finns också svagheter i det att olika funktioner i styrprocessen är svaga eller helt saknas, främst då ifråga om samordning och styrning av flera samverkande projekt samt nyttovärdering och prioritering av projekt. Dessa svagheter leder till att det uppstår stora risker för ineffektivitet i styrningen. Det pågår ett ambitiöst metodutvecklingsarbete inom den centrala IT-organisationen. Men sambandet mellan svagheter i verksamhetsstrategi, organisation och styrprocess gör det mindre sannolikt att IT-strategins effektiviseringsambition kommer att realiseras inom den tid som satts som mål för IT-strategins genomförande.